

Valtiovarainministeriölle

Kuntarakennelain muutosta koskevan hallituksen
esityksen luonnoksesta annettava lausunto
viite: lausuntopyyntö VM 100:00/2018, VM/1336/03.01.00/2018

Forssan kaupunki pitää kuntarakennelakiin esitettyä muutosta sinänsä tarpeellisena. Kaupunki katsoo kuitenkin esitysluonnoksessa olevan epäkohtia, jotka edellyttävät varsinaiseen lakiesitykseen tehtäviä muutoksia.

Esitysluonnoksen mukaan avustuksen käyttötarkoitus olisi sidottu uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Avustumäärään vaikuttaisivat liittyvän kunnan aiheuttamat taloudelliset vastuut ja niiden vaikutukset uuden kunnan taloudelliseen asemaan. Kaupungin näkemyksen mukaan yhdistymisavustusta ei tulisi suunnata tiettyihin taloutta vakauttaviin toimenpiteisiin. Uuden kunnan talous on kokonaisuus. Avustus tulisi myöntää yleiskatteellisena. Tällöin kunta päättäisi avustuksen käytöstä ja kohdentamisesta toimintaansa.

Esitysluonnoksen mukaan kunnille maksetaan edellytysten täytyessä harkinnanvaraista yhdistymisavustusta. Avustus on harkinnanvarainen, ja sen maksaminen riippuu valtion talousarviossa tarkoitukseen varatusta määrärahasta. Nämä avustuksen maksamisen epävarmuuden osoittavat seikat olisi perusteltua tuoda esiin varsinaisessa lakiesityksessä.

Laissa tulisi säätää perusteista, joiden nojalla yhdistymisavustuksen vaikutuksia uuden kunnan talouteen arvioitaisiin. Näin yhdistymisavustuksen määrä voitaisiin tietää jo ennakolta kuntaliitosselvitystä tehtäessä. Se olisi kaikille osapuolille tärkeää.

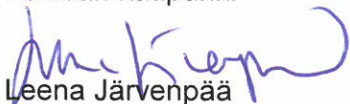
Valtion määrätessä jonkin kunnan ottamaan kriisikunnan vastaan tuon vastaan ottavan kunnan tulisi saada yhdistymisestä aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti katettava yhdistymisavustus.

Lakiesityksestä tulisi poistaa säännökset, joiden mukaan kuntaliitoksista maksetut yhdistymisavustukset vähentäisivät kunnille kokonaisuudessaan maksettavia valtionosuuksia. Valtionosuuksien menetyksen korvaaminen on ollut kuntien yhdistymisen toteutumiselle merkittävää. Valtionosuuksien menetyksen korvaus tulisi palauttaa säännöksiin.

Valtionosuuksia on vähennetty useina vuosina. Tämä on heikentänyt kuntien taloutta ja kykyä selviytyä palveluvelvoitteistaan. Siksi valtion olisi kohtuutonta rahoittaa yhdistymisavustukset vähentäen kaikkien muiden kuntien valtionosuuksia. Yhdistymisavustukset tulisi rahoittaa valtion talousarvioon otettavin lisämäärärahoin.

Forssassa 13.9.2018

Forssan kaupunki

Leena Järvenpää
kaupunginjohtajan sijainen,
talousjohtaja

Matti Pietilä
kaupunginsihteeri